

ENTREVISTA AMB ABEL MATUTES

A Europa, sense perdre la identitat

Abel Matutes Juan (Eivissa, 1941), comissari europeu, líder del Partit Popular, advocat, economista i empresari fa en aquesta entrevista concedida a EL TEMPS un balanç de la tot just acabada presidència espanyola a la CEE, sense oblidar el seu parer sobre la política i l'economia de l'estat espanyol i, concretament, de les Illes Balears.

Aurora Moreno (Brussel·les)

Abel Matutes és el comissari europeu que, posat pel govern socialista, representa l'oposició.

La seva primera cartera, la que va tenir quan Espanya va firmar el Tractat d'Adhesió a la CEE, va ser la de Crèdit, Inversions i Política de les petites i mitjanes empreses, feina que, segons l'opinió dels experts comunitaris, la va realitzar molt bé. En l'actualitat i després del canvi de l'executiu comunitari el mes de desembre passat, s'encarrega de les relacions amb Amèrica Llatina, la política mediterrània i de les relacions Nord-Sud.

Nascut a Eivissa i líder d'AP, ara PP, que ha perdut darrerament influència política, a Abel Matutes li agradaria que la seu comunitària estigués a les Illes, opinió compartida per la majoria de funcionaris europeus, però davant de la impossibilitat, confessa que es troba bé a Brussel·les, malgrat el cel gris i baix.

—*¿Podríem, acabada la presidència espanyola de la CEE, fer un primer balanç de la seva gestió?*

—Crec que convidria destacar dos aspectes: el de la direcció dels aspectes formals i de directiva comunitària i el dels assumptes que finalment són aprovats.

Pel que respecta al primer, el de la presidència pròpiament dita, penso que mereix una bona nota perquè ha demostrat molta professionalitat i ha dut les coses amb una familiaritat i un coneixement impropis d'una presidència que s'exerceix per primera vegada.

I pel que respecta a les qüestions aprovades, penso que s'estan aconseguint tots els projectes que estaven prou madurs per què fossin aprovats; i d'altres, com ara el de l'harmonització fiscal i la unió econòmica i monetària, tots dos aspectes controvertits, ja veurem si es poden aprovar en el Consell Europeu de Madrid. I això, l'aprovació, no està tant en funció de

la presidència espanyola com el grau de maduració de la Comunitat Europea. Crec que ha estat correcta aquesta presidència.

—*¿Però creu justificades les crítiques sorgides en un moment donat per part de la Presidència del Consell, en el sentit que s'estava obstaculitzant, per part de la Comissió Europea, l'aprovació d'alguns punts?*

—Les relacions Comissió-Consell han estat correctes, jo diria que impecables.

Evidentment, cada presidència intenta treure coses i això, de vegades, produeix situacions d'una certa tensió però, en tot cas, les relacions Presidència-Comissió han estat especialment bones i no han existit ni tant sols les tensions habituals.

—*¿No?*

—Certament, jo li parlo des del meu punt de vista.

—*Ara entrem dins dels temes que ja són de la seva responsabilitat dins de l'executiu comunitari, com ara les relacions de la CEE amb Amèrica Llatina.*

—Les relacions entre la Comunitat i Amèrica Llatina s'han incrementat notablement desde l'entrada d'Espanya i Portugal, i sobretot, durant aquest any que coincideix amb la presidència espanyola.

La prova és la conferència ministerial de San Pedro de Sula que es va celebrar el mes de febrer amb els països d'Amèrica Central i l'altra conferència ministerial de Granada amb el Grup de Río del con sud-americà. El que estem intentant fer és traduir al pla econòmic (el de les realitats comercials i de la promoció d'inversions conjuntes) les inmillorables relacions que tenim en el pla polític. I això és el que estem treballant en el marc de les relacions i els tractats que tenim en marxa, que no impliquen preferències comercials i que es mouen dins del pla de cooperació econòmica.

He tingut ocasió de viatjar dues vegades a Amèrica enguany i de poder

millorar les relacions, que en els darrers anys s'havien anat apagant perquè, en conjunt, creix menys el comerç amb els països d'Amèrica Llatina que amb la resta.

—*¿I el tema del deute?*

—En aquest aspecte la Comissió Europea no té competències ni formals ni reals. La nostra feina consisteix a fomentar dins de la Comissió la reflexió i intentar dins del Consell decantar les decisions cap a una posició comuna.

—*Veu possible la inclusió d'Amèrica Llatina en els acords comercials i econòmics que la CEE té amb els països ACP (Àfrica, Carib i Pacífic), i que ara s'estan negociant en el marc del Conveni de Lomè IV?*

—Al Conveni de Lomè, per la seva pròpia naturalesa i per la forma d'accés, no és fàcil entrar-hi. Perquè un país entri a formar part d'aquest conveni, la seva candidatura ha de ser aprovada, d'una banda, unànimement per tots els països que formen part de l'actual conveni, això dificulta l'entrada de països que tinguen una renda molt superior a la dels països ACP. Globalment, doncs, això fa pensar que els països d'Amèrica Llatina no podran formar part d'aquest conveni.

—*¿I la candidatura presentada per les antigues colònies espanyoles d'Haití i Santo Domingo?*

—Com que el mateix Conveni de Lomè estableix que països petits i amb una capacitat econòmica determinada similar eventualment podrien ser admesos, la petició d'Haití i de la República Dominicana podria ser escoltada, ja que, donada la seva estructura, podria no plantejar problemes pressupostaris el fet de repartir el mateix entre uns pocs més.

—*Per tancar el tema d'Amèrica Llatina, ¿com van quedar les peticions formulades recentment davant de la Comissió Europea pel president de Nicaragua, Daniel Ortega?*

—A la Comissió, concretament, Ortega no venia a fer cap petició, hi va ve-

«Rebo els diaris d'Eivissa amb un cert retard, però els llegeixo amb interès».

nir a explicar-nos les reformes que estaven fent a Nicaragua, nosaltres li vam fer entendre que era important donar senyals clars d'aprofundiments en la democràcia i convèncer els seus opositors que estaven disposats a acceptar unes regles de joc que encaren estan per dissenyar.

En qualsevol cas, nosaltres li vam fer entendre que no obtindria cap ajuda si això no quedava clar. Que els opositors accepten les regles del joc requereix paciència i generositat. Això també li ho vam dir.

—Donem la volta i entrem dins del panorama polític espanyol, del qual, malgrat ser a Brussel·les, vostè, per la seva adscripció política, no està del tot

allunyat. ¿Creu que el pacte entre el PP i el CDS pot aclarir l'espai polític espanyol?

—Sí, crec que és una cosa bastant lògica, efectivament. El nostre sistema electoral és proporcional, i aquest sistema demana la formació de coalicions per poder governar. I l'espai de centredreta del nostre país, estant com està dividit entre partits nacionalistes, el PP i el CDS, és lògic que, per poder governar, les coalicions es facin amb els que a priori són més afins. Aquestes aproximacions són, per tant, bones, perquè permeten aconseguir majoria allà on no n'hi ha i, d'aquesta manera, uns governs més estables.

—¿I Abel Matutes ha perdut una mica de protagonisme polític a les Illes?

—Estic aquí, a Brussel·les, i fent una feina. Però segueixo els esdeveniments de les Illes, rebo els diaris d'Eivissa amb cert retard, però els llegeixo amb interès.

—El PP i el CDS han presentat també una moció de censura contra l'actuació de l'actual alcalde d'Eivissa Enric Mayans, ¿quina opinió en té?

—L'alcalde d'Eivissa, Enric Mayans, no és que ho hagi fet molt malament, ell ha fet el que ha pogut fer, però no té majoria, té 9 regidors, el mateix nombre que el Grup Popular,

«L'atemptat contra el repetidor de TV3 va ser un acte salvatge».

que va tenir, pràcticament, els mateixos vots, i es troba en minoria a l'Ajuntament.

Moltes propostes a l'Ajuntament d'Eivissa no es fan perquè no són aprovades pel grup de centredreta a l'oposició, que disposa d'una majoria absoluta. En aquest sentit, el més normal és que aquesta majoria absoluta accedeixi al govern i que desenrotlli aquest programa demostrant la seva capacitat per a dur-lo a terme.

La moció de censura, doncs, no és estrictament una censura *per se*, sinó l'única manera democràtica d'accedir al poder d'acord amb el que està establert en la nostra Constitució, i a mi em sembla lògic que ho facin.

—*Les declaracions que ha fet darrerament el Conseller d'Economia de les Illes, Alexandre Forcada, i les del mateix president de la Comunitat de Balears, Gabriel Canellas, demostren un cert descontent i algunes crítiques respecte al tracte que reben les Illes per part del govern de Madrid pel que fa a la manca d'ajudes.*

—Aquests són temes que jo ja no conec molt, però el que és cert, és que les Illes aporten molta riquesa al conjunt del país, tant en forma de divises com en forma d'impostos. Quantitats molt superiors a les que en reverteixen.

Tenint en compte que l'activitat turística, que es mostra cada vegada més competitiva en tot el món, demana un major gran d'inversions en infraestructures, jo considero que les inversions

que s'hi fan no responen a les necessitats que tenen les nostres illes, i penso que, en aquest sentit, es podrien demanar més ajudes al govern central.

—*¿I quant a les ajudes que la Comunitat Europea dona a través dels Fons Estructurals que consideren que les Illes són riques, i per tant, no queden incloses dins de l'objectiu n.1?*

—Sí, però és que les Illes, pel seu nivell de renda, són riques. Això no depèn ni tant sols del govern espanyol. Per a la concessió o no a una regió de les ajudes que la CEE atorga mitjançant els Fons Estructurals, hi ha unes normes comunitàries que estableixen que totes les regions que estan per damunt del 75 per cent de la renda mitjana comunitària, no tenen dret a beneficiar-se de l'Objectiu núm. 1, que es destina a les regions deprimides.

La renda de les Balears està per damunt del 120 per cent de la renda comunitària, per tant no poden incloure's en aquest apartat. És un fet objectiu que no depèn de la mala voluntat de ningú.

Quant a l'objectiu núm. 2, que està pensat per a zones en declivi industrial, afortunadament les Illes tampoc estan en declivi industrial, ni en reestructuració, tampoc no tenim siderúrgiques ni indústria naval, ni mineria, per tant, tampoc poden accedir-hi per definició. Però en canvi, sí que ens podem beneficiar pel repartiment en les zones contemplades dins de l'objectiu 5B, i les Illes hi estan incloses.

—*¿Què pensa de la demanda feta pel Parlament de Catalunya al Parlament Europeu perquè es considerés el català com a llengua oficial a les comunitats europees, o si més no, que es pogués utilitzar com a llengua de treball i per a la traducció d'algunes publicacions comunitàries, proposta que ha obtingut també el suport del Parlament Insular?*

—Tots els que parlem català, amb les seves diferents variants, com és el meu cas, estem satisfets i encantats amb aquesta possibilitat, i personalment, em vaig alegrar molt quan es van prendre acords en aquest sentit. Esperem que algun dia pugui ser realitat.

—*¿I com a membre del principal executiu comunitari, del qual podria sorgir la proposta de discussió del tema en Consell de Ministres dels Dotze?*

—Ara per ara, ho veig difícil, perquè les nou llengües oficials comunitàries ja hi estan incloses, i incloure-hi el català, significaria una modificació dels Tractats constitutius, cosa que veig força difícil.

—*¿Quina opinió li mereix l'atemptat que es va fer a les illes contra un repetidor de TV3?*

—Un acte salvatge, que només per això ja mereix la reprovació de tots, però si a més afegim que el repetidor de TV3 ens permetia veure uns programes que, en general, són d'una gran qualitat, millors que els de TV2 i TVE, diguem que la reprovació és doble.

—*Podríem passar a parlar una mica de temes culturals, i més concretament de la concessió del Premi d'Honor de les lletres Catalanes a un col·lega seu, Marià Villangómez.*

—Em sembla un acte de justícia. Estic molt content. Per a mi, que em considero amic d'ell des de fa quaranta anys, i en tinc quaranta-set, constitueix una satisfacció personal. Penso que li l'havien d'haver donat abans.

—*¿Pensa que això pot ajudar a re-flotar el panorama cultural eivissenc, dins de la cultura a Catalunya?*

—Totes aquestes coses són positives, perquè no hem d'oblidar quines són les nostres arrels, i és una cosa, la nostra cultura, que hem de procurar conservar viva. I més, perquè som conscients de les dificultats que afronta aquesta cultura com a conseqüència dels grans moviments demogràfics que ha experimentat Eivissa. Tot això porta una mica més el risc que perdem part de la nostra identitat cultural i històrica. Aquestes raons ens fan estar alerta per a fer el que sigui necessari per mantenir la nostra identitat. □